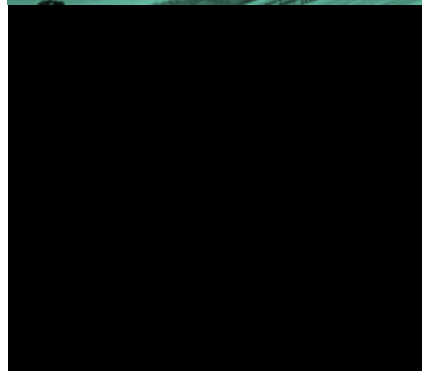


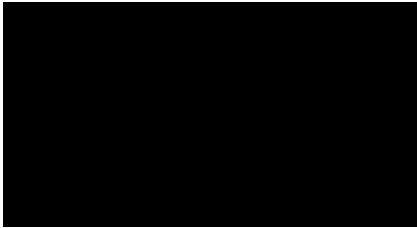
COAC

arquitectes.cat

Publicat a COL·LEGI D'ARQUITECTES DE CATALUNYA (<http://coac.arquitectes.cat>)

Inici > Revista de Corresponsals: Campus EPFL. Edificis fars, campus d'excel·lència i arquitectura a Lausana





© Wikipedia

EPFL, Escola Politècnica Federal de Lausana, són les sigles que defineixen un campus universitari d'excel·lència on la composició urbanística i la seva arquitectura icònica es barregen per crear un conjunt d'edificis universitaris i un dels més importants parcs d'èstart-ups del món.

L'EPFL, que va obtenir el seu estatut federal el 1969, va inaugurar el seu campus el 1978. Es troba a Ecublens, municipi limítrof amb Lausana, a la vora del llac Léman i gaudeix de vistes sobre els Alps. El campus reuneix la quasi totalitat dels edificis de l'escola, una particularitat per Suïssa. S'estén a l'est pels edificis de la Universitat de Lausana (UNIL).

Construïda en els anys 1970 pels arquitectes suïssos alemanys Jakob Zweifel i Heinrich Strickler, la primera etapa del campus s'organitza sobre un pla «en espina de peix», l'eix principal s'orienta d'est a oest. Els edificis d'aquesta etapa es reconeixen per les seves façanes materialitzades amb alumini natural.

La segona etapa, construïda a la dècada de 1980, va ser dissenyada per Bernard Vouga, guanyador d'un concurs reservat als arquitectes del cantó de Vaud. Si els edificis estan sempre orientats d'est-oest, aquesta vegada s'articulen sobre un eix diagonal que arriba l'extrem occidental de la primera etapa.

Entre 1996 i 2002, un grup d'arquitectes suïssos, Dolf Schnebli, Flora Rucha, Tobias Ammann i Sacha Menz, van realitzar una tercera etapa a la cantonada nord-oest de l'emplaçament. Els edificis són aquesta vegada de volum simple i rectilini i es reuneixen al voltant d'una sòbria plaça rectangular. Paral·lelament, diversos edificis aïllats a causa dels grans noms de l'arquitectura Regional - Atelier Cube (Bat. PP i BCH), Rodolphe Lüscher (ODY i BC), Devanthéry Lamunière (SV) - es realitzen al campus. Aquests últims són designats per establir el pla general de la segona etapa de construcció.

Aquest contrasta radicalment amb els principis originals establerts per l'oficina de Zurich. Es conserva l'estructura de pinta dels edificis, però s'efectua una rotació en angle recte respecte a l'eix principal del pla director inicial. Aquest gir ofereix als nous edificis una orientació ideal per a la captació d'energia solar, a més de posicionar-se en ruptura radical amb la malla de Zweifel. L'homogeneïtat de la primera etapa es trenca per l'arquitectura individualitzada de cada un dels edificis. Aquesta diversitat formal facilita tant l'orientació en el lloc com l'apropiació per part dels usuaris del seu entorn de treball respectiu.

El projecte de la primera etapa respon a les necessitats pràctiques d'una escola politècnica: espais amplis, adequats per a la investigació científica, i equips d'avantguarda. El projecte de la segona etapa posa remei la manca d'animació i diversitat arquitectònica, amb la introducció de l'Esplanade, de la Diagonal i la distinció dels edificis segons les facultats. Aquesta ruptura amb la uniformitat de la primera etapa implica l'inici de la individualització dels edificis de campus, que s'intensifica al llarg de les construccions. El Rolex Learning Center, dissenyat

per la coneguda oficina d'arquitectura japonesa SANAA, és un clar exemple d'aquesta evolució cap a l'heterogeneïtat.

A partir dels anys 2000, sota la presidència de Patrick Aebischer, l'EPFL destaca per l'arquitectura i es posiciona en el paisatge internacional de les altes escoles. El campus s'està urbanitzant. A més de nous equipaments científics, es dota de noves infraestructures: centre de congressos, centre comercial, hotels, biblioteca, lloc de cultura, allotjament per a estudiants ... Aquest desenvolupament s'implanta a la plana sud del campus, així com en la seva perifèria. Té com a objectiu la realització d'edificis de prestigi, recorre a estrelles de l'arquitectura internacional i associa estretament l'edifici a la recerca: el Rolex Learning Center dels arquitectes japonesos Sanaa Arquitectes pretén materialitzar noves maneres d'aprenentatge; les intervencions de Dominique Perrault es complementen amb la creació d'una càtedra confiada a l'arquitecte; el pavelló Under One Roof és també l'ocasió per a l'obertura d'una nova càtedra dedicada a les tecnologies museístiques o el ArtLab dissenyat també per l'arquitecte japonès Kengo Kuma. Les realitzacions arquitectòniques de l'Escola, Innovadores, de vegades insòlites, han estat àmpliament elogiades en l'àmbit nacional i internacional.

L'últim dels edificis construït és el Vortex de l'arquitecte Jean-Pierre Dürig, caracteritzat per la seva implantació a la corona circular desenvolupada al llarg d'una única rampa helicoidal de 2.8 km que permet accedir a les vuit plantes, albergarà, a la planta baixa, les futures oficines i serà el punt d'acollida de la Fundació Maison per a Estudiants de Lausana (FMEL).

La geometria refinada del Vortex permet esculpir l'espai, donar forma als patrons de moviment i ús. A més de garantir una varietat de funcions relacionades amb l'acollida i el treball administratiu, els 500 m2 de superfície han estat concebuts al voltant del desig d'explorar diferents possibilitats de relació entre una arquitectura amb forta identitat formal i el paisatgisme circumdant. L'esquema d'organització dels espais interiors està dirigit per dues fronteres: el centre i l'exterior de la corona, en diàleg permanent.

Mentre que l'objectiu és tractar amb elegància els rituals d'arribada i sortida, el vestíbul també funciona com una destinació en si mateix. Es produeix una mena de contradicció en el programa: aquest lloc que ha estat concebut com un espai-llindar apaivagat suscita el desig de facilitar els moviments i al mateix temps promoure el descans. Els gestos es redueixen al mínim, posant l'accent en les relacions entre els materials naturals i els elements de el paisatge. Trobades sensorials i jocs de llum sobre la fusta, l'acer i la pedra caracteritzen l'espai interior.

Durant el mes gener de 2020, l'edifici va acollir als seus primers inquilins, al voltant de 1700 participants dels Jocs Olímpics de la Joventut, abans d'assumir el seu paper d'allotjament per a estudiants i hostes acadèmics i proposar també un centre de vida infantil, locals per a la vida cultural i associativa, un restaurant i comerços.

Gabriel Sibils, arquitecte. Corresponsal del COAC a Lausana, Suïssa. Gener 2021



[1]

Tornar

[2]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : <http://coac.arquitectes.cat/ca/mon/campus-epfl-lausana>

Links:

[1] <http://coac.arquitectes.cat/ca/printpdf/printpdf/24287>

[2] <http://coac.arquitectes.cat/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>